

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HOMUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 2.

Fredagen den 13 januari 1888.

1:sta årg.

Byrå: 8 Sturegatan 8	Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning!	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5. Stockholm, Gernandts Boktr.-Aktieb.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en fullständig mode- o. mönstertidning.	Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i de större bok- lädorna samt å tidningskontoren.
--------------------------------	--	---	---	--

Kronprinsessan Victoria.

Drottning Sofia.

Prinsessan Eugenie.

Iduns qvinliga porträttgalleri.

Drottning Sofia, kronprinsessan Victoria och prinsessan Eugenie.

Det är ingalunda blott hänsyn till den furstliga rangen, som förmått oss att öppna Iduns qvinliga porträttgalleri med de bilder, som pryda detta nummers första sida. Nej, vi hafva härvid i främsta rummet fäst oss vid de ädla och sant qvinliga egenskaper, som äro utmärkande för dessa trenne furstinnor — egenskaper, som göra dem till en prydnad för deras kön, göra dem aktade och afhållna af deras land samt älskade af deras närmaste omgifning.

Att här lemna någon mera detaljerad skildring af de båda furstinnornas personligheter kan naturligtvis så mycket mindre komma i fråga, som det väl knappast finnes någon i vårt land, som ej känner dem. Såsom för drottning Sofia, kronprinsessan Victoria och prinsessan Eugenie gemensamt utmärkande egenskaper kunna vi emellertid ej underlåta att framhålla den allvarliga *gudsfruktan*, som lärt dem blicka djupare än till tingens ytlighet och skåda högre än allenast till världens nöjen och fåfänglighet; den vidsträckta *välgörenhet*, som ej låter något tillfälle att lindra nöden gå sig ur händerna, och som finner den ädlaste njutning i att, helst i tysthet, göra godt; vidare den varma och innerliga *kärlek* till deras närmaste, hvilken inom vårt kungl. hus skapat ett det starkaste familjeband, som ej af något kunnat försvagas; samt slutligen den höga *bildning*, som de trenne furstinnorna ega, och som ställer dem öfver de flesta af samtidens furstinnor.

Skulle vi nämna något om hvar och en särskildt, så vore det, att *drottning Sofia* väl i främsta rummet låtit alla sina förträffliga egenskaper framträda som *moder* för de söner, hon fostrat till flärdfrie och allvarlige, arbetsamme och kunskapsrike män. I detta fall står hon som ett föredöme för alla mödrar.

Framtiden skall nog ock visa, att *kronprinsessan Victoria*, som ju sjelf utgått från ett furstehem, »der endast goda andar gästa», i detta fall ej skall komma att stå sin höga svärmoder efter. Utom för det sanna och äkta familjelifvet lär den unga furstinnan hysa ett synnerligt varmt intresse för husliga idrotter samt vara väl förfaren ej blott i alla slags handarbeten, utan äfven i matlagning m. m. sådant. Som bekant har hon inrättat en qvinlig slöjdskola vid det vackra Tullgarn i Södermanland, hvarjemt i fjor under hennes beskydd i hufvudstaden anordnades en matlagningskurs, som väckte lifligt intresse hos societetens damer.

Barnens värld — der trifves *prinsessan Eugenie* bäst. Med de små glädes hon så innerligt och tröttnar ej att se dem fröjdas

och höra deras glädtiga stöj. Sjelf såsom oförmäld utan egen familj, har hon bildat sig en stor och så innerligt tillgifven familj af alla dessa små, som genom fattigdom eller kroppsligt lidande kunna påkalla hennes hjälp och skydd. Vi vilja bland hennes stiftelser endast erinra om Eugeniahemmet och hennes barnhem på Gotland vid sitt kära, hvarje vår så efterlängtrade Fridhem.

Både kronprinsessan och prinsessan Eugenie hafva egnat sig åt de sköna konsterna. Flere vackra modelleringar bära vittne derom. Prinsessan Eugenie har derjemt framträdt med flere anslående kompositioner med både text och musik samt äfven som författarinna.

Porträtten äro tecknade efter fotografier af fröken E. Strömberg samt etsade å Generalstabens fotokemigrafiska anstalt.

Fleurs sans valeur.

En qväll, då solen lågt i vester glöder,
går tåget sakta ut från sin perrong
och medför då en simpel pappkartong
med grönt och friska blommor fylld från
söder ...

fleurs sans valeur ... de föras snabbt mot
nord
och hamna slutligt på mitt arbetsbord.

*Jag satt vid mina böcker; tung var hägen
och mörka tankar jagade hvar ann',
oktoberregnet utmed rutan rann
och blåsten ruskade i fönsterbågen.
Från locket snörena jag liknöjd skar
och såg ej åt, hvems utanskriften var.*

*Men då, hvad blomsterdoft som rummet
fyller!*

*Kamelia, alpros, lager och viol
i bomull bäddade! Se, vårlig sol
med ens de mörka väggarna förgyller,
och dystra tankarne, som tyngt min håg,
förjagas af en fläkt från sunnanväg.*

*Der låg ett litet papper inneslutet ...
Jag kände väl igen den kära stil,
och blicken dröjde vid en fin profil,
som stod i ram framför mig ... Solom-
gjutet*

*och färgrikt lefvande porträttet vardt,
ej längre skuggadt blott i grått och svart.*

*»En helsning ifrån söder» — och derunder
initialerna till hennes namn.
Det var en fläkt ur lagerdungens famn,
der nyss hon gått i solskensrika stunder
vid stranden af den dunkelblå sjö,
som återspeglar mångbesjungen ö.*

*Det var en fläkt från alperna, som lyfta
isblanka tinnarne kring Lac Lemán,
det var en fläkt, som leder ekos klang
från bäckens sorl i bergets djupa klyfta,
den bäck, som långsamt växer, att till slut
som flod i mäktigt fåra svälla ut ...*

*Det var en vårfläkt i den kulna dimman,
som regntung sveper gatorna i vått,
en fläkt från skyar, skiftande i blått ...
Och, underbart! jag tycker mig förnimma
en röst, som sakta hviskar: »Var vid mod,
ty fast än fjärran är jag minnesgod.»*

*»Fleurs sans valeur!» De orden, ack, de
trenne*

*oändligt värde ega de ändå,
ty blommorna, de röda och de blå,
de sändes grubblaren i nord från henne.
Och bjödes guld mig för den minsta knopp,
den kunde aldrig, aldrig vägas opp.*

*Dock, dagar gå och bladen skola falla
från torra stjelkar, färgen flyr sin kos,
och doftlöst vissnar snart viol som ros,
men i mitt minne gömmer jag dem alla,
och der, i skyddadt och i godt förvar,
der daltrar doften ännu ljuslig kvar.*

*Ifrån förgångelse jag så skall rädda
hvad en gång blommade i söderns vår,
tills att omsider mötestimmen slår.
På blomsterdoft jag hennes bild skall bädda ...
Och för min tankes lösta svärmeri
den klingar, vårens jubelsymfoni!*

Edvard Fredin.

Anm. Lefvande blommor, som sändas från söder, be-
tecknas oftast på omslaget: *fleurs sans valeur* (blom-
mor utan värde), för att icke tulltjenstemännen skola
rubba bomullspackningen.

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

Böra barn lyda?

Ett ord i en uppfostringsfråga*).

Af ELNA TENOW.

I sin novell »Återfall» berättar Strindberg följande lilla episod.

Paul Petrowitsch, den från uppfostran, pietet och fördomar frigjorde mannen, maken och fadren, hemkommer till de sina och mötes i dörren af hustrun, som med trofast kärlek stått vid hans sida under frigörelsekampen och nu delar hans landsflykt.

»God dag, far lille!» helsade hon.

»God dag, älskade hustru och barn,» svarade han och kysste hustrun och barnen.

»Gå efter en stol åt far!» sade modren åt äldsta flickan, som kunde vara fem år.

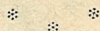
»Nej, Anniseka,» sade Paul, »Vera skall inte bli slafvinna.»

»Jag vill inte,» hade Vera redan svarat.

»Skall man säga så,» upptog modren.

»Ja,» sade Paul, »så skall man svara. Den som icke lär sig vilja och tala ut sin vilja, när han är ung, den blir en viljelös eller en ljugare, när han blir stor! Anniseka! Hvarför skola vi uppfostra våra barn till våra slafvar? Om åtta år skall Vera ut i lifvet. Då ha vi ingen slaf mera i henne, och icke är det väl vår mening att uppfostra henne till att sätta fram stolar åt andra. Men vill Vera sätta fram en stol åt mig, så tackar jag henne, ty hon är mig inte något skyldig.»

»Du har rätt Paul Petrowitsch,» sade modren »men jag kan inte alltid se sakerna från de nya synpunkterna.» — — —

*). Då den fråga, som här framdragits till diskussion, ju, såsom författarinnan till föreliggande uppsats säger, måste anses som en af de betydelsefullaste, inbjuda vi härmed våra ärade läsarinor och läsare att yttra sig om den samma. Under en dylik diskussion kommer alltid ett och annat guldkorn i dagen, som väl är värdt att taga vara på.

Red.

Vi ha allt skäl för den förmodan, att förf. här genom Paul uttalar sin egen åsigt i denna betydelsefulla fråga. — Vi säga utan tvekan betydelsefull, ja, en bland de betydelsefullaste till och med, ty på ungdomens uppfostran är det ju vi bygga framtiden. —

Annisekas bekräftande »du har rätt, Paul Petrowitsch,» och hennes hänvisande till de »nya synpunkterna» gör det ännu mera påfallande, att förf. framkastat en bestämd antydan om, i hvilken riktning han anser, att en verkligt modern uppfostran bör gå — nämligen till ett fullkomligt frigörande af individens egen vilja och själfbestämmelserätt.

Vi ställa Strindberg högt såsom författare, men någon auktoritet i praktiska frågor är han alls icke. Vi fråga därför: böra nutidens upplysta och tänkande mödrar instämma i Annisekas »du har rätt, Paul Petrowitsch,» och böra vi tillskrifva gamla fördomar vår oförmåga eller ovilja för att tillämpa dessa »nya synpunkter»?

Frågan tål utan tvifvel att tänka på med samvetsgrant allvar. Vi vilja i dag blott betrakta den ur ett par af våra synpunkter.

Vi vilja då fråga: med hvilken rätt fordra vi lydnad af våra barn? — Är det med föräldramyndighetens, uppfostrarens eller den fullvuxna rätt? —

Nej intet af allt detta! Det är ingen rätt alls, utan en *pligt* — ansvarspligten för de varelsers lycka, som genom vårt förvällande satts i världen. Betrakta vi det annorlunda, så gå vi utom vår befogenhet och förtjena knappast namnet föräldrar, utan uppkasta oss till husbönder och herrar öfver varelsers, åt hvilka vi visserligen gifvit lifvet, men som vi därför icke få betrakta som vår egendom.

Så till vida har Paul fullkomligt rätt, att våra barn äro oss intet skyldiga, ty det var sannerligen icke med tanken på deras lycka, nöje och njutning vi bragte dem till världen, utan helt visst för att fylla våra egna kraf i det ena eller andra hänseendet. Tänkte vi på deras bästa, skulle vi helt visst tveka och med stöd af våra erfarenheter om lifvet afhålla oss från att påtvinga dem en tillvaro, som de aldrig begärt och kanske en dag förbanna eller med förtviflan frigöra sig ifrån.

Men om vi nu en gång kallat dem till oss — för att fylla en tomhet i vårt lif eller kanske blott af andra mycket krassare grunder, säger oss då icke det enklaste rättsbegrepp, att det är *vi*, som ha förpligtelser mot dem, icke tvärt om?

Men hvilka förpligtelser? — Att leka och jollra med dem? — Öfverhopa dem med så mycket af lifvets goda, som vi möjligen kunna, och hålla lifvets bitterhet fjärran ifrån dem? — Alltså hellre än att se tårar i de små ögonen låta dem få sin vilja fram till det yttersta?

Nej, det är intet af allt detta vi mena.

Vår enda allt omfattande pligt synes oss vara: att så mycket som det står i vår makt göra dem vuxna att upptaga kampen med det lif, som förr eller senare skall möta dem utan den förskönande slöja, med hvilken en s. k. öm och omtänksam föräldrakärlek under uppväxtåren möjligen förmår omsvepa det.

Men vi tro, att medlen för uppnående af detta mål sist af allt äro de af Strindberg angifna: att barnet »lär sig vilja och tala ut sin vilja, när det är ungt»; — icke när ungdomen är fem år och viljan en själfväldig, oreflekterad barnvilja, förestafvad af intet annat än en nyck.

En sådan lössläpt, af intet tyglad vilja anse vi tvärt om för den farligaste och olycksaligaste följeslagerska en far kan ge sitt barn med på

lifsfärden; den skall i nittio fall af hundra bringa det undergång. — Helt enkelt därför, att den, som icke lärt att böja sin vilja för något utom honom stående, aldrig skall förmå böja henne för sitt *eget förstånd* i ögonblick, då förstånd och känsla tala så olika språk, att det förra blott uppfattas som något främmande, utanför stående.

Men med detta hafva vi ännu icke sagdt, att barnen skola uppfostras i *slafvisk* lydnad, icke ens i lydnad för *föräldrarna* — endast och allenast i lydnad för det förstånd och den erfarenhet, som det är föräldrarnas pligt att representera gent emot barnen, och som det likaledes är deras pligt att bibringa dessa, allt efter som de kunna mottaga dem, på det att de själfva må kunna döma om rättmätigheten af de fordringar man ställer på dem.

Föräldrar ha därför icke rätt att på barnets fråga »hvarför skall jag göra så?» svara — »därför att jag vill det — därför att jag har sagt det — därför att du skall lyda mig.» Det fins verkligen ingenting som heter så. Och ett sådant svar väcker med naturnödvändighet oppositionslusta äfven hos det minsta barn. Det är dess högsta och ädlaste instinkter, som förestafva denna opposition mot våldtägten på dess människovärde; och lyckas det oss att kväfva den — då kunna vi glädja oss åt att ha skänkt världen en pultron, en feg, karaktärlös stackare mera.

Och gunås, världen är full af sådana pultroner, och hvad som är ännu mera till vår skam — vi glädja oss vid att se dem.

Huru sväller icke moders hjerta af stolthet, då hon får visa, huru hennes barn lyda henne — blindt, reflektionslöst, komma och gå, niga och bocka sig på hennes minsta vink, alldeles som marionetter, när man drar på en tråd.

Och allt detta — icke därför att hon med rimliga grunder förklarar dem — »därför så här» och »därför så der» eller »detta förstår du ännu icke, men när du en dag förstår det, skall du inse, att jag låtit dig göra det till din egen nytta.»

Nej bevars, det får gälla för alldeles nog, att »mamma — pappa vill så» eller ett ännu råare »du skall — inga resonnemanger.»

Med en dylik uppfostran gifves det endast två möjligheter: antingen har barnet karaktär — då lär det sig tidigt att hata sina förtryckare, blir bittert och olyckligt; eller har det ingen, och då har uppfostraren beröfvat det möjligheten att någonsin få en sådan.

Det är icke underligt, om han ser på sitt verk och finner det alltsammans — ganska godt.

* * *

Det skall kanske synas någon, som om vi motsagt oss själfva, då vi började med att uttala vårt ogillande öfver femåringens själfväldiga egenvilja och sluta med att tadla moderns glädje öfver sina marionetter.

Därför ännu ett par ord.

Vi vilja icke ha en *slafvisk* lydnad, sade vi, — det vill här säga, icke uppfostra barnen vare sig till våra eller till andras slafvar. Men hvad som bör räknas som slafgöra måste med nödvändighet öfverlemnas åt respektive föräldrars individuella uppfattning att bestämma.

Om sålunda Anniseka anser det för en slaf-tjenst, att hennes lilla dotter sätter fram en stol åt sin far, *då* har hon icke lof att begära det af henne. Men anser hon t. ex. att den lilla kan ha gagn af att bekämpa sin häg för lätja och beqvämighet eller behöfver vänja sig att villigt egna sina medmänniskor sin hjälpsamhet — då kunna vi ej finna, att det ligger

något förnedrande för någon af dem i en dylik tillsägelse, hvilken måste åtlydas, då den är gifven, så vida icke barnets rättsbegrepp skola förvillas.

Och de förvillas mycket lätt, om barnet finner, att det alldeles godtyckligt kan undandraga sig att fullgöra en tillsägelse.

Låt oss därför säga: att lika väl som föräldrarna böra förklara för barnen, hvarför de fordra lydnad i det ena eller andra fallet, så böra de äfven begära, att barnen å sin sida skola ha en åtminstone tillnärmelsevis rimlig grund för en *vägran* att lyda.

Ty endast en å båda sidor på medvetna grunder bygd uppfostran kan gifva oss människor, som både *vilja* och veta *hvarför* de vilja. Sådana som vilja — både intensivt och energiskt — men utan metod eller mening träffa vi till vår olycka tillräckligt många af i lifvet.

Idun gratis erhåller en hvar, som anskaffar 5 abonnenter, af dessa upptager afgiften (å 1 kr. för hvarje kvartal) och insänder den samma till Red. af Idun, Stockholm.

Fru Elisabet.

Konturteckning af *Avc.*

Vi hade varit gifta i sex månader, berättade fru Elisabet, och skulle ha vår första »grundliga» höstrengöring från kallaren till vinden.

Vår våning var ej synnerligen stor, men vi hade redan då en hel mängd nätta och delvis dyrbara saker, som nu skulle ned från hyllor, väggar och kaminfriser, så att väggytorna kunde bli afdammade. Sådant arbete kräfver lugn, besinning och godt lynne, om ej »olyckan skall hålla sig framme».

Men hvarje gång jag i tankarne öfverflög programmet för de nu stundande stökdagarne, framstälde sig alltid en och samma fråga: »Hvart skall Otto då ta' vägen?» Min man hade nämligen sitt arbetsrum hemma, och der hade äfven jag min lilla vrå.

Om pigan och jag blott finge vara ostörda vid rengöringsarbetet och en enda dag sluppe laga middag, så skulle vi kanske på tolf timmar kunna få i ordning arbetsrummet med alla dess böcker och många andra saker först. Men äfven om detta kunde ske, så skulle det betydligt försena arbetet, om vi ej finge lof att använda detta rum som tillfällig förvaringsplats för en mängd saker, hvilka utflyttades från förmaket. — Nej, det kunde ej hjälpas; minst två dagar, troligen tre, blefve Otto husvill; hvad skulle han taga sig till under denna tid?

Af erfarenhet visste jag, att ingenting är obehagligare än att vara överksam åskådare af slikt stök; då man jagas från den ena platsen till den andra, utan att vare sig söka eller finna ro, och då nedslagenhet och dåligt lynne formligen öfverfalla en, som om de vore införskrifna. Hur skulle jag kunna bespara Otto denna ohyggliga sinnesstämning? Skulle jag föreslå honom att resa bort? Nej, han afskydde onödiga småresor, och att nu i oktober komma med ett sådant förslag skulle varit allt för enfaldigt.

Be honom äta ute? —

En isande känsla, ett slags fasa grep mig vid denna tanke. Han hade, sedan han blef

gift, ej satt sin fot på något värdshus; skulle han nu, mot sin önskan, drivas dit, nödgas uppehålla sig bland personer, hvilkas tycken och smak han ej delade, och som troligen skulle försöka vara qvicka i den der otrefliga värdshusstilen. Jag erfor något liknande vämjelse, när jag förestälde mig Otto komma hem med kläderna genompyrda af tobaksrök och punschångor; kanske sjelf med det der fäniga leendet på läpparne och med samma afskyvärda slöhet i blicken, som jag sett hos så många andra värdshusgäster. — Och jag — jag sjelf skulle vara orsaken till att något dylikt möjligen inträffade!

Jag önskade så innerligt, som en ung hustru kan önska, att jag kunde finna någon god utväg ur detta bekymmer.

Och nu såg jag den plötsligt framför mig!

Otto satt helt lugnt vid sitt arbete, fullkomligt okunnig om mina rengöringsbekymmer, ty jag hade naturligtvis varit förnuftig nog att ej genom onödigt prat frammana otrefnadens ande, innan jag nödgades öppna dörren för honom.

»Käre Otto, skulle du ej vilja vara snäll och putsa kakelugnsluckorna och en del metall saker i morgon! Du kan ändå ej skriva, då Elin och jag stöka här inne, och du vill naturligtvis helst sjelf damma af dina böcker?»

»Naturligtvis vill jag det!» svarade han helt gladlynt. »Jag kan sannerligen behöfva röra på mig en smula! Jag höll alltid fint i min ungarbostad, skall jag säga.»

All min fruktan för rengöringsdagarna var som bortblåst, då vi tre följande morgon började »vända upp och ned» på vårt trefliga hem. Otto var i ett strålende lynne, och under förmiddagens lopp förbehöll han sig det ena arbetet efter det andra. Men när Elin och jag då nämde något om middagen, frågade han otålligt, om der då ej i handkammaren fanns någon gaffelmat, så att vi kunde slippa onödigtvis fördröja stöket i våra rum.

En muntrare middag än den, som nu afäts vid ett litet serveringsbord, hade vi knappast haft på tu man hand, och när så Elin bar in två koppar rykande buljong, helsade Otto denna tillökning i måltiden med ett par hurrarop.

Andra dagen på eftermiddagen kunde Otto åter ha tagit sitt arbetsrum i besittning, men han ansåg sig ej böra öfverlemnna det öfriga rengöringsarbetet helt och hållet åt mig och Elin, utan höll i, tills vi på tredje dagen hade hela vår bostad i det prydligaste skick.

Sedan har det alltid fallit af sig sjelft, att vi två troget delat allt dylikt husligt stök, och aldrig har jag märkt, att Otto hyser något hat mot skurborsten eller känt lust att fly hemmet under rengöringsdagar.

Kärlek och sanning.

Kärlek och sanning! Hur ofta på människors hycklande läppar kllungo ej skönt edra namn, vilnade främlingar der!

Och, men hur sällan i hjertana och, der I hafven ert hemvist,
Kärlek i sanning, du fans, sanning i kärlek också!

Erik Modin.

Syster Elsa.

Utkast till ett qvinnoporträtt.

Af Johan Nordling.

Syster Elsa kommer att bli gruffigt ond, när hon en gång upptäcker, att jag på detta vis tecknat hennes porträtt att exponeras för hvem som skåda gitter. Jag kan redan så lifligt se det inför mig, hur hon tar på sig den allra trumpnaste min, hennes vänliga ansigte kan åstadkomma, rynkar de vackra ögonbrynen och kastar, förnärnad, med det lilla runda hufvudet. Och så säger hon, i denna småförståndigt docerande ton, som klingar så säreget lustig från så unga, röda läppar:

»John, hur kunde du vara så barnslig. Du skulle väl åtminstone ha frågat mig till; det hade då aldrig fått ske. Du glömmet då ständigt bort, att jag är den äldre.»

Hon är verkligen den äldre, syster Elsa, ett helt år och fem dagar äldre, och på denna sin förstfödslovätt gent emot mig håller hon som på det dyrbaraste privilegium i alla lifvets skiften.

Och så blir hon icke riktigt god på hela den dagen; icke så, att hon kommer att klaga och bannas eller visa sig trumpen och tvär; det är icke så syster Elsas sätt. Men det kommer att ligga som en skugga, en mycket lätt skugga, det är sant, under de mörka små tjuvpojkslockarne kring hennes hvita panna; och när hon skjuter fram salladskålen till mig vid middagsbordet och säger: »litet mera sallad, John, det är ju din favoritträtt,» lägger hon öfver denna enkla lilla fras den ton af stilla förebärande vemod, hon så väl förstår att modulera, och som går mig likt en knif direkt till hjertat och kommer mig att känna mig sjelf som en mycket nedrig och ovärdig personlighet. Och när hon till sist — lika öm som alltid — kysser min panna till god natt, kommer hennes kyss att bränna mig likt ett kainsmärke, svidande och länge...

Kära syster Elsa, morgonen derpå är du dig sjelf igen, och dina bruna ögon spela lika gladt som vanligt, och din stämma är frisk som klingande musik, när du gläntar på min dörr och ropar:

»God morgon, John; ligger han än, långa pojken? Klockan är åtta och kaffet väntar!»

* * *

Långt uppe vid Norrtullsgatan, der de gamla förkrympta lindarna trängas om ett knapt fotfäste vid den smala trottoarens kant, pressade på den ena sidan af gatans vimlande samfärdsström och på den andra af husradernas murverk, der ligger midt i längan af de grå stenkasererna ett litet envånings trähus med gröna spjaljalousier för de gammaldags fyrkantiga fönstren och en smula andrum framför sig i form af en remsa trädgårdsland till fyra alnars bredd, der den smala rabatten dock lemnar rum nog för afundsvärdt mycket blommor, när sommartid är, och der berberishäcken om vintern låter sina blodröda klarar blöda öfver den hvita snön...

Förr i världen, innan ännu den stygga kräftan lagt mor i grafven — det är tre år nu sedan dess — brukade alltid syster Elsa ta emot mig på förstugutrappan, när jag mot aftonsidan kom från tidningsbyrån, sedan dagens släp och tunga voro förbi, och jag såg redan på långt håll hennes yfviga bruna hår spela för vinden och hennes ögon helsa mig, så snart de mötte mina. Och så ropade hon inåt: »Nu kommer han, mor!» — och så hann alltid soppan komma rykande på bordet, innan

jag ens fått fötterna torra på granriset utanför dörren.

Nu hinner aldrig Elsa ut på trappan, nu när hon måste sköta soppan sjelf, men hennes vaksamma öron höra mina steg redan på trottoaren, och i tamburens skuurask har jag välkomsthelsningen mig till mötes, medan jag ser henne syssla öfver kuverten der inne i sitt glänsande hvita husmorsförkläde, som passar henne så väl. Och när jag äntligen hunnit in i det lilla dockskåpsrummet till sal — de ha något förtjusande af dockskåpsluft öfver sig våra tre små rum: gammaldags, lågt i tak, ombonat och varmt — och syster Elsa fått mig ned vid min tallrik och sig sjelf på sin plats bredvid, då komma de många deltagande frågorna öfver mig som en svärm foglar; och alla skola de ha svar, allt medan skedarne gå sin taktjemna gång. Har jag haft mycket arbete i dag; hvad allt har jag gjort; är jag icke rysligt trött; hur förtjusande, att jag nu är ledig; jag har ju längtat hem till henne — en liten smula, säg?

Och hon sjelf — är då ej äfven hon trött efter den långa arbetsamma dagens alla bestyr, ofta allt för tunga för hennes späda krafter? Detta ger hon mig aldrig tillfälle ens att fråga, och sticker det någon gång fram, då skrattar hon blott helt muntert, som om jag kommit med något rent orimligt:

Hon! Hvarför skulle hon vara trött, som just intet haft att göra...!

Hon säger så sjelf och hon menar det ärligt. Hennes lilla sula knarrar så fint öfver mattan, i ett huj röjes bordet af, brasan blir tänd och våra länstolar skjutas fram, under det jag knapt hinner vända mig in i mitt rum efter pipan på mateu. Hon lägger alltid in veden till elden, innan jag kommer hem, den listiga, derför att hon vet, att jag annars ej skulle tillåta henne göra det, utan sjelf på knä vid kakelugnen »förstöra mina byxor och spinta ner mattan, jag oförståndige pojke!»

Endast allt för fort glida dessa angenäma aftnar fram i syster Elsas sällskap. Snart kommer sömnen fram — »hon kan väl inte sitta alldeles sysslolös,» säger hon — och den illustrerade tidningen för veckan eller den sista boken, jag fört med mig från byrån, skjutes behandigt i min hand. Den sida, der vi slöto i går, faller upp af sig sjelf som af ett troleri, och Elsas finka lilla tunga blir bidande tyst, medan de späda hvita fingrarne dubbelt så snabbt syssla med sax och nål...

* * *

När den gamla gökklockan öfver soffan gal tio, plockar syster Elsa samman sitt arbete och reser sig upp. Jag är midt i kapitlet, midt på sidan och vill gruffigt gerna läsa till slut — bara en liten stund ännu. Men jag känner af erfarenhet, att ingen parlamentering gagnar.

»Du skall väl inte vara oförständig, John, du behöfver så väl hvila.» Och hon tar lampen och lyser mig in i mitt rum.

Men ännu länge, sedan jag kommit i säng, hör jag hennes lätta fot smyga der ute, tyst, försigtigt, för att icke störa mig. Och mångfaldiga små ting hinna ordnas och bestyras i kök och skänk, innan syster Elsa för natten går in till sitt.

Sent omsider, när jag hör hennes hvita lakan prassla, kommer sömnen öfver mig, djup och lugn...

Och hur skulle den annat kunna vara under syster Elsas hägn!

För fruntimmersverlden.

Furstlig trolofning i Stockholm. Det berättas med anspråk på fullaste tillförlitlighet, att prins Oscar kommer att ingå äktenskap med fröken *Ebba Henrietta Munck*, dotter till numera affidue öfverste Carl Jakob Munck af Fulkila och hans maka, friherrinna Henrietta Ulrika Antoinetta Carolina Munck, född Oederström. Fröken Munck, som är född år 1858, har sedan år 1881 varit anställd som hoffröken hos kronprinsessan. Trolofningen lär komma att eklateras den 22 dennes.

Drottningen reser i slutet af månaden till England, der hon någon tid kommer att vistas i Bournemouth, en af örrikets södra badorter. Hennes majestät åtföljes af prins Oscar, hoffröken Eketrä och kammarherren major H. von Stockenström.

Drottningen, som fortfarande vistas å Ulriksdal, lär inkomma till huvudstaden på ett kort besök å konungens födelsedag den 21 dennes.

Prins Eugen afreste i tisdags åter till Paris. Konungen, kronprinsen samt hertigarne af Gotland och Västergötland följde honom till centralstationen, der flere hofffunktionärer infunnit sig för att göra sin afskedsuppvakning.

Kunglig gåfva. Drottningen har i år liksom flere föregående år öfverlemnat 300 kronor till Stockholms småskolor.

Bal. Norske statsministern Richter gaf i tisdags en lysande bal, som bevestades af konungen, kronprinsparet, prinsarne Oscar och Carl, svenska och norska statsrådets medlemmar, riksmarskalken, öfverståhållaren, diplomatiska kårens medlemmar med damer, högre militära och civila tjänstemän, hofffunktionärer samt en talrik samling herrar och damer ur den högre societeten.

Smakfulla anordningar voro vidtagna för balen. Trapporna voro mattbelagda samt prydda med levande växter; likaledes var hela våningen prydd med växtgrupper, och i ett rum omgäfvos sådana en spelande vattenkonst. Buffeterna med förfriskningar voro anordnade i vissa rum. Som värdinna fungerade statsrådinnan Sörensen.

Supén serverades i ett särskildt rum för de kungliga och de högst ställda personerna. Efter supén afreste de kungliga utom prins Oscar, som kvarstannade till balens slut och deltog i kotiljongen.

Amarantherorden firar sin högtidsdag med bal i lilla börssalen måndagen den 23 dennes.

Innocencorden firar i år som vanligt å tjugonde-dagen sin högtidsdag med bal i stora börssalen.

Sällskapet Nya Idun hade sistlidne lördag sammanträde, hvarvid fröken Hilma Strandberg uppläste en novell — »Ett höstdrama» — och fröken H. Vidmark ett humoristiskt poem till det nya året, hvarjemte fru Anna Norstedt föredrog åtskilliga sånger. Några porträtt i olja och pastell voro utställda af fru H. Thorell, friherrinnan Emma Sparre samt fröknarna Cardon och Lundahl.

Fortsättningskurser för qvinliga studier hafva sedan sistl. höst anordnats vid fröken *Anna Whitlocks* läroverk (Kammakaregatan 4). Undervisningsämnen äro allmän och svensk kulturhistoria, världslitteraturhistoria och välläsning, geografi, zoologi, geologi, svensk uppsatsskrifning och språkhistoria samt franska, tyska och engelska språken. Alla ämnena äro valfria. Undervisningen meddelas föreläsningvis af skickliga föreläsare och föreläsarinnor, med regelbundet återkommande tentamina. Språkundervisningen är praktisk, i det stor vikt lägges på talöfningar och kursiv läsning af olika författare. Vårterminen tager sin början nästkommande månad.

Idun, högre läroanstalt för flickor, öppnar den 21 dennes en filial i Vasastaden. Den nya skolan är till en början huvudsakligen afsedd för nybegynnare och i allmänhet yngre elever.

Skriftställarinnan fru A. Ch. Edgren-Lestler ämnar i dessa dagar anträda en resa till Italien, der hon sannolikt kommer att vistas en längre tid.

Tjenstgörande qvinlig läkare. Till amanuens under ett års tid vid gynekologiska kliniken å Sabbatsbergs sjukhus har kanslern den 10 dennes förordnat med. kand. *Karolina Widerström*.

Teater och musik.

Stora teatern synes hafva fått en välbehöflig kassapjes i hrr Ivar Hallströms och Henrik Christiernssons sagospel »Per Svinaherde». Hvarje föreställning lockar nämligen nästan fullt hus.

Det är så sällan, som här bjudes på något inhemskt nytt, i synnerhet i operaväg, och då någon nyhet ändtligen kommit upp, är det ej alltid sagdt, att den faller den granntyckta publiken i smaken. »Per Svinaherde» har emellertid — det kan ej förnekas — haft afgjord framgång. Hvad det är som mest bidragit härtill — om det är prof. Hallströms nätta, mångenstädes synnerligen anslående och melodiosa musik, hr Christiernssons fantastiska bearbetning af den kända sagan eller den praktfulla uppsättningen — torde vara svårt att afgöra; antagligen alla tre i förening.

Utförandet är på de flesta händer godt. Hr *Lundqvist* som konungen låter den komiska sidan af rollen komma väl till sin rätt, och prinsen kan åtminstone i yttre måtto knappast få en bättre representant än hr *Linden*; dennes stämma räcker dock ej riktigt bra till i de högre tonerna. Fröken *Klemming* är en täck prinsessa, som sköter sin sång och sitt spel med god urskilning. Lisa och Hans hafva ett par ypperliga representanter i fröken *Almati* och hr *Lindblad*.

Det hela går med lif och lust, såväl körer och emsembler som de lysande och roliga baletterna. Att här närmare redogöra för sagospelet och dess egenskaper, vare sig i musikaliskt eller dramatiskt hänseende, nekar oss det inskränkta utrymmet. Vi vilja endast uppmana hvar och en, som ej redan sett det samma, att ej försumma det. Ty det förtjenar att både höras och ses.

Om **symfonikonserten** å Stora teatern i morgon vilja vi så mycket hellre erinra, som vid den samma för första gången härstädes kommer att utföras ett af detta århundrades storverk inom musikens område, nämligen Hector Berlioz' »Symphonie fantastique», hvilken skildrar kompositörens egen kärlekshistoria. Vid samma tillfälle utföres äfven ett svenskt arbete, nämligen Gösta Geijers ballad »Trolens gud», hvari hr *Lundqvist* sjunger solopartiet.

Sen till, ärade läsarinor, att Idun finnes hos alla edra bekanta!

Pristäfningen å sid. 14 torde observeras. Täflingstiden utgår den 31 januari.

En koketts bekännelser.

Skiss för Idun

af MIA.

(Forts.)

Eftertryck förbjudes.

»Vi skola naturligtvis börja från början eller hur?» sade fröken Ebba och ledade fram ett skrynkligt papper ur samlingarna. »Hvad tror du det här innehåller?» frågade hon och lade det framför väninnan.

Elna vek upp bladet.

»Hvad vill det här säga? Det är ju konceptet till en fransk kria,» sade hon skrattande.

»Alldeles riktigt, du begriper inte hvad den kan ha med mina memoarer att beställa, menar du. Knapt jag heller. Historien om min första kärlek är som din och andra unga flickors uteslutande löjlig.»

»Jag har aldrig älskat någon annan än min man, det betyder jag,» tog lilla fru Elna till orda med en smula häftighet.

»Det har jag aldrig bestridt, söta du,» svarade Ebba med älskvärd ironi. »Men låt oss nu återgå till ämnet!»

* * *

»Föreställ dig en bortskämd yrhätta på fjorton år, som intresserade sig mer för skridsko-

banan på Nybroviken än för sina lexor, för hvilka hon för resten aldrig lyckades få något intresse. När anmärkningarna hunnit växa till fem stycken under de två första veckorna af terminen, hur skulle det gå sedan? Hon visste det redan! Det komme inte att gå väl nästa gång hon icke kunde sina lexor, hade »fröken» sagt.

Franskan var värst! Och just i dag, då vädret var så vackert och hon fått lof att gå ner på isen, skulle hon ha en kria färdig till dagen derpå!

Så retsamt! Om hon skulle gå ner en liten stund, bara en liten stund, tänkte hon. Klockan var ju inte mer än fem på eftermiddagen, och hon behöfde inte gå till sängs förr än klockan tio.

Innan hon visste ordet af, voro öfverplaggen på och kossakmössan med pelsbrämet. Hon kastade icke så mycket som en blick i spegeln för att se, hur den satt; i stället upptäckte hon i trappan, att en skruf lossnat i skridskorna, och som hon inte hade skrufnyckel till hands, fingo tänderna göra tjänst.

En stund senare var hon omhvärd af en hel flock gossar nere å banan, hvilka alla täflade om att visa sig uppmärksamma emot henne. Hon delade sina gracer till höger och venster, och när slutligen två af de ifrigaste kavaljerna kommo i lufven på hvar andra om, hvems turen var att skjuta henne framför sig, skratade hon och eggade upp dem, till dess de stodo som ett par ilska tuppsycklingar mot hvar andra.

Så flögo de slutligen ihop och den segrande blef naturligtvis hennes riddare.

Litet längre fram på qvällen kommo kadetterna från Skeppsholmen.

Hvad hon tyckte, att de åkte »stilig» emot de små »skolrättorna!» Det fans dessutom de, som hade mustascher, och som blinkade åt henne, när de på dagarne mötte henne. Hon skulle så gerna ha velat blinka till baka, om hon ej vetat, hur opassande det var.

Den der qvällen lade hon märke till en af kadetterna, som hon ej förr sett på banan, men som blinkat åtskilliga gånger åt henne, då de mötts på gatan. Han åkte genast ner till henne, der hon stod, omgifven af gossvärmen, och gjorde några slag kring gruppen.

Så bra han åkte, hon hade aldrig sett någon »ligga så långt ut på ytterskar» som han. Plötsligt slog han mössan af en af småpysarne, så att den åkte långt ut på banan, hvarefter han tog fart, lade sig öfver, så att fingrarna snuddade vid isen och grep mössan, som han sedan öfverlägset slängde åt pysen.

Ögonblicket derpå klöf han gossshoppen i två delar och skrek:

»Se upp, småpojkar, och stå inte här och skym utsigten för mig!»

Derpå gjorde han en piruett på täpspetsen och stoppade tvärt farten midt framför henne.

»Vill fröken göra en rond kring banan med mig? Jag har sett, att ni åker bra, bara ni får lite stöd,» sade han bugande och förde handen till mösskärmen.

»Tack,» svarade hon och lemnade honom sina bägge händer.

Hvad det gick »stilig» att åka med honom!

»Det var så rätt, jag glömde att presentera mig,» sade han och nämde sitt namn.

Hon gjorde det samma, och så voro de med ens bekanta. Han bodde i huset bredvid hennes.

»Då tycker jag, att vi som »nära» bekanta kunna lägga bort titlarne,» föreslog han.

»Om Axel så vill, så — —»

»Och så tycker jag, att Ebba och jag gerna kunde träffas här på isen litet emellanåt.»

Hon såg upp på honom.

Inte var han så värdt vackert vid närmare påseende. Näsan pekade uppåt, som om hon vädrade något i luften och öronen — gud, hvilka öron! Det ena hade han lagt kapson på genom att rigga mössan på sned, så att det trycktes intill hufvudet, men det andra fladdrade fritt för vinden som en brandflagga på half stång. Och hvad han gnuggade det sedan! Hon hörde, hur han rullade det fram och till baka i handen, som om han tänkte göra en cigarrett af det.

»Det vore roligt att träffa någon gång,» svarade hon mekaniskt, under det tankarna koncentrerades kring hans lustiga öron; »men jag har så sällan tid för mina lexor.»

»Hvad är det för lexor?»

»Franska krior och sådant der. — Kors, det var så rätt, jag är tvungen att gå hem genast och skriva franska. Annars blir jag rysligt olycklig för »fröken».

»Asch, det är väl inte så farligt, jag skall hjälpa Ebba. På en quart skall den skrifningen vara klar.»

»Är Axel så rysligt styf i franskan då?»

»Åhja, nog ha vi läst mer än ni i flickskolan,» svarade han.

»Vill Axel hjälpa mig, så gå vi hem strax och träffas lite senare, när det blir färdigt. Hvad är klockan?»

»Åtta!»

»Det var förskräckligt, då måste vi skynda oss. Jag skulle haft det färdigt redan. Men om Axel hjälper mig, så —»

»Hvad får jag då?» frågade han, under det han snörde af henne skridskorna.

»Axel skall få låna en rolig bok af mig.»

»Inte annat? Handlar den om kärlek?»

»Kärlek, hvad menar Axel,» sade hon, sedan hon åter kommit på fötter.

»Jag trodde, Ebba var road af sådan lektyr. Men Ebba vet kanske inte, hvad kärlek är, när allt kommer omkring? Ni talar naturligtvis inte om sådant i flickskolan!»

»Fy, hvad Axel är stygg!»

»Åh, seså, inte behöfver Ebba rodna för så litet. Jag har talat med många flickor om kärlek, men det är ingen, som visat sig så oskyldig som Ebba. Det tycker jag om! *Koketteriet är som doften från en ros — utan doft vore rosen endast en kamelia.*»

Hon skrattade.

»Det der har Axel säkert läst i en kärleksroman,» sade hon.

»Det kan nog hända, men det gör det samma. Sant är det! Jag finner inga flickor så förtjusande som — koketterna.»

»Såå, verkligen?»

»Det gör ingen karl, ska' jag säga Ebba. — *Koketteriet är som skummet på behagens eljes dufna champagne,*» fortsfor han patetiskt.

Hvad han var lustig! —

Han väntade i portgången, medan hon sprang upp efter sina anteckningar.

»Om en halftimme är jag till baka,» sade han, sedan hon lemnat dem, »då träffas vi åter här i förstugan.»

»Ja, men kom säkert,» bad hon.

»Ebba kan vara lugn,» sade han och skyndade upp till sig.

En stund senare smög hon utan hatt och

kappa åter ned för trappan, der kadetten redan väntade henne.

»En kyss i skaldelön, bara en,» hviskade han, i det han lemnade henne konceptet.

Hon spratt till, slet sig lös och ilade upp för trapporna.

Följande dag mottog hon sin första kärleksbiljett. En månad senare voro de hemligt förlovade.

På våren blef han utkommenderad på sin första expedition till sjös och tog ett högtidligt löfte af henne, att hon icke skulle glömma honom, under det han var borta.

När hon tre år derefter återsåg honom på en bal, var han officer.

»Mins ni mig ännu, fröken Ebba?» frågade han i melankolisk ton efter slutet af en vals. Han lät för jemmerlig!

»Om jag mins er, herr von ***. Det var en fråga. Jag beundrade ju er på den tiden!»

Det glänste till i hans ögon.

»Men ni måste erkänna, att ni dansar inte på långt när så bra, som ni åker skridsko.»

Han bjöd icke upp henne mera den kvällen och icke sedan heller, ty ett par månader derefter gifte han sig nere i Karlskrona,» slöt Ebba skrattande. (Forts.)

Ett gratisexemplar af Idun erhålles för hvarje samladt 5-tal abonnenter.

Prenumeration sker i landsorten endast å närmaste postanstalt.

Till

våra husmödrar!

I dessa smalare spalter ärna vi i hvarje nummer under en mängd olika hufvudrubriker meddela alla möjliga praktiska och nyttiga råd och rön på de områden, som höra till qvinnans verksamhet inom och för hemmet.

På det våra ärade läsarinor emellertid måtte hafva största nyttan häraf, uppmana vi vänligen alla husmödrar att hvar i sin stad uppteckna och till Redaktionen af Idun, Stockholm, insända sina egna erfarenheter på dessa områden. Idun skulle sålunda kunna blifva ett föreningsband mellan husmödrarna och deras familjer, hvarigenom de förra, ehuru okända för hvar andra, skulle kunna både gifva och mottaga många goda och nyttiga råd. Ingen behöfver på minsta sätt låta sig afhållas af fruktan för brister i stiliseringen af de gjorda meddelandena, ty dessa omredigeras alltid af oss, om så behöfves, innan de införas i tidningen.

Gång efter annan komma vi ock att utfästa pris för goda uppsatser på dessa områden. Och redan nu hafva vi gjort början härmed, i det vi utfäst ett pris af

femton (15) kronor

för den bästa uppsatsen öfver något **sjelfvaldt ämne**, hörande till hemmets värld. Uppsatsen måste rymmas inom en af våra smalare spalter och får ej vara förutpublicerad. Täffingskrifterna böra vara inkomna **senast den 31 dennes** och förbehålla vi oss rättighet att i tidningen publicera hvad som finnes vara användbart.

Å baksidan af det konvolut, som innehåller täffingskrift, bör sättas ordet: **Täffingskrift.**

Obs!

För att tillmötesgå från några håll uttalade önskingar, hafva vi framflyttat täffingstidens utgång till den 31 januari (i st. f. i profnumren bestämda 15 januari). Flere täffingskrifter hafva redan inkommit.

Stockholm i januari 1888.

Redaktionen.

Helsovård.

Skjddsmedel mot difterismitta. Då det är svårt att få småbarn att företa de gurglingar i munnen och svalget, som alla läkare anbefalla till förebyggande af difteri, har dr Vaumund i Norge sammansatt ett antiseptiskt socker, som barn tycka mycket om, och som i viss mån ersätter gurglingen.

Om detta medel skrifer dr Vaumund: »Borsocker innehåller bland annat de verksamma delarne i aseptin och torsksaft, tillsatta med några antiseptiska eteriska oljor. För att det skall bättre fästa sig vid slemhinnan och ej så hastigt söndersmulas, har vid sammansättningen förutom socker

använts glycerin och gummi. Fast jag visserligen ej hyser ett sangviniskt hopp om, att barnet, äfven vid ett konsekvent bruk af det samma (t. ex. ett st. 4 gånger dagligen), skall vara fritt för att angripas, står det dock fast, att, liksom en hel och sund yttre hudbeklädnad skyddar mot smitta af infektiösa sårjukdomar, bör ock en hel och normal slemhinna vara det bästa värnet mot sjukdomsfröets inträngande, detta under förutsättning af, att, efter hvad allmänt antages, svalgdifterin och de epidemiska inflammationerna i svalget börja som en lokal infektionsprocess.»

H.-V.

Toaletten.

Att rengöra hårborstar med äggula. Rengör man goda, dyrbara hårborstar med soda och vatten, så blifva de väl rena, men deras utseende lider deraf. En hår- eller klädesborste blir renast och alldeles som ny, om man mättar den med äggula, låter massan helt och hållet torka och derefter aflägsnar den samma. Har detta skett, så tvättar man borsten ren med ljumt vatten.

Fönsterträdgården.

En god blomstergödnings för äldre, kraftiga växter är ett fingertjockt lager af maltgrodd, som lägges ofvan på jorden. Grodden ruttar under loppet af 8—10 veckor och gifver växterna god näring samt kommer dem att blomma rikligt. Unga växter tåla emellertid icke detta gödningsätt. Vilhelm.

Bostaden.

Crèmefärgning af gardiner. Rabarberroten användes som bekant i medicinskt syfte. Mindre bekant är det, att man kan färga med denna rot. För 10 à 12 öre rabarberrot kokas i en half kanna vatten, silas och blandas på vanligt sätt med stärkelse. En sådan sats är tillräcklig till ett par gardiner. Saff-

ran är dyrare och färgen blir icke så fin. Lena.

Bakning.

Sandbakelser. 213 gram (1 R) tvättadt smör, 1 ägg, 153 gram (12 lod) socker, 40 gram (3 lod) söt, 12 gram (1 lod) bittermandel, 531 gram (1 $\frac{1}{2}$ R) mjöl. Degen klenas i små bakelseformar. Den kan förvaras flere veckor på svalt ställe. Hedda.

Tunnbröd. Till ett kvarter mjölk tages så mycket hvetmjöl, att degen kan kaflas ut, samt en smörklick af ett hönsäggs storlek. Degen kaflas ut i så tunna kakor som möjligt, hvilka pickas som knäckebröd och sättas genast i ugnen att gräddas. Ätas med smör till kaffe och te. Hedda.

Brygd.

Sockerdricka. Till hvarje kanna vatten tages en halfbutelj öl samt något öfver $\frac{1}{2}$ R socker. Sockret upplöses först i vattnet. I hvarje helbutelj sockerdricka lägges en kula god pressjäst af en ärtas storlek samt ett lika stort stycke ingefära. Buteljerna skola stå 12 timmar okorkade. Färdigt på tre dagar. Hedda.

Tvätt.

Kulörta sidenhalsdukar böra tvättas i potatisvatten. Vattnet från frisk rifven och uppressad potatis hindrar färgerna att slå i hvar andra samt gifver halsduken samma egendomliga glans, hvilken den hade som ny. Mary.

Huskurer.

Mot hicka. Mot besvärande hicka äro nedanstående medel att rekommendera. 1. Man tillstoppar båda öronen och dricker långsamt 10 till 15 klunkar vatten utan uppehåll. 2. En fransk läkare rekommenderar följande: Man tager en nypa vanligt koksalt, lägger det midt på tungan och låter det

smälta. Verkan deraf skall strax visa sig. 3. Såsom ett osvikligt medel anbefaller den amerikanske lakaren Turker stött socker, fuktadt med god vinättika. Här af gifver han allt efter ålder från en half till en tesked åt patienten. Resultatet, säger han, visar sig nästan genast, och sällan behöfver satsen förnyas.

Avis.

Ett godt medel mot hosta är att inandas benzin. För små barn fuktas deras kuddvar, haklappar o. d. med benzin, så att de få inandas den samma. Lindring i hostan märkes genast. Man bör dock icke nalkas barnets bädd med brinnande ljus, ty som man vet är benzin lätt antändlig.

M. M.

Enkelt medel mot brännskador. Mot lindrigare brännskador är rågmjöl ett utmärkt medel. Man fuktat det brända stället och strör rågmjöl derpå, hvilket snart förtager svedan.

M. M.

Frostsalva. 3 lod tjock klar venedisk terpent. 3 lod honung och 3 lod talg — allsammans smältes mycket väl, kokas något litet och röres sedan länge med en träspade, tills det blifver som smör. Inga gryn få finnas i honungen.

Hedda.

Mjölkkammaren.

Enkelt sätt att bereda en god gräddost. Man tillsätter till den söta mjölken något löpe. Sedan mjölken surnat, håller man af vasslan och knådar ostmassan hårdt med händerna tre gånger hvar annan timme, på det att all vassla måtte aflägsnas. Härpå packar man ostmassan, sedan man förut saltat den samma, så hårdt som möjligt i träform, hvilka äro försedda med lock. På hvarje lock lägges en tyngd. Tre gånger om dagen vänder man hvarje ost och lägger den med andra sidan uppåt i formen. Är osten tillräckligt pressad, så tager man honom ur formen, ingnider honom på alla sidor med salt och lägger den på ett bräde för att torka. Ju äldre denna ost blir, dess mera vinner den i smak.

Alma.

Köket.

Enla rätta sättet att tillaga te. En person, som länge vistats i Ryssland, der tedrickningen är nästan allmännare än kaffedrickningen hos oss (kaffe användes för öfrigt helt obetydligt), har meddelat Idun följande regler för teets tillagning: 1. Vattenkokaren och tekannan skola vara fullkomligt rena. 2. Sedan tekannan uppvärms med litet varmt vatten, som efteråt bortslagit, lägges teet i den samma, hvarvid en rågad tesked beräknas jäcka till 7 à 8 koppar. 3. Vattnet, som måste vara i fullkomligt kokande tillstånd, hålles nu på en gång öfver teet, som der efter får stå och draga i 1 à 2 minuter (högst), då det är färdigt att serveras. 4. En gång använt te får ej vidare brukas.

Iakttagas dessa regler noggrant, erhåller man, om teet är godt, en synnerligen välsmakande och fin dryck, som vida öfverträffar kaffet och ej är så skadligt som detta.

Snabbkaka. 1 kvarter gräddmjöl, 1 jumfru skiradt smör, 3 ägg, litet mandel (skalad och rifven), 2 matskedar socker samt 1 rågad dessertsked mjöl vispas väl tillsammans. Sist ivispas de till skum slagna hvitorna. Formen bör smörjas väl.

Gerda.

Att bevara ägg. De alldeles farska äggen läggas i små kärl, som kunna rymma ända till sex tjug. Öfver äggen gjutes en lösning af 25 gram borax i tre kvarter vatten. Lösningen bör stå öfver äggen och kärnen förvaras i en sval källare. Äfven om skalen spricka sönder på några af äggen, under det de stå förvarade, kunna de godt användas, om blott icke den inre ägginnan gått sönder.

Gertrud.

Hvarjehanda.

Lampvekar. Lampor lysa bättre än annars, om vecken lägges i en lösning af borax, innan den användes. En fåga lyser nämligen starkare, ju rikare den är på glödande fasta ämnen.

M. B.

Silfversaker rengöras bäst genom att gnidas med sprit och krita, som man tager på en bit sämskskin. Efteråt böra de torkas väl med rent linne.

A—a.

Läkareråd.

Tyra 28. Något säkert medel att förekomma härets förtidiga grånande finnes ej, lika litet som något att hindra processens fortskridande. Alla föreslagna yttre medel torde vara mer eller mindre osäkra, ty de kunna ej inverka på de orsaker — oftast af nervös art — som betinga härens förtidiga grånande. För alla härfärgningsmedel, som erbjudas åt allmänheten, vilja vi varna eder. De flesta innehålla något blysalt, och preparater med dylika ingredienser lemna visserligen de bästa resultaten med afseende på själva härfärgningen, men äro ingalunda oskadliga för helset, i synnerhet vid längre begagnande. Om det af eder användas medlet varit orsaken till de obehag, ni talar om, våga vi ej afgöra, men omöjligt är det dock icke. På närmaste apotek kan ni troligen få en analys af eder »härenovator» verkställd; själva kunna vi ej yttra oss närmare om det nämnda medlets skadlighet eller oskadlighet, ty att känna beståndsdelarna i alla de preparat, som under mer eller mindre klingande namn utbudas åt allmänheten som »härmedel», är helt enkelt omöjligt. Dertör fordras analys af hvarje särskildt medel. I regeln bör man akta sig för att lita på fabrikanternas uppgifter, att medlet i fråga är alldeles oskadligt.

Som ni ej ens nämner, hvad färg ert hår ursprungligen har, kunna vi naturligtvis ej säga eder, hvilket medel ni lämpligast bör använda. Ni torde göra klokast i att med en dylik förfrågan vända eder till en speciallist i hudsjukdomar.

På Er fråga, om härets grånande ökas genom användande af svafvelcalcium och sprit, svara vi nej. Var blott ej alltför litig med dess användande, ty huden blir derigenom lätt torr och spröd.

Tyne. Försök för eder »kylknöl» penslingar med colloidum en à två gånger dagligen, hvarmed ni fortfar några gånger, tills en hinna bildat sig, hvilken ni sedan låter afstötta sig, innan ni på nytt börjar med penslingarna. Betydligt verksammare blir det nämnda medlet, om ni tillsätter jodoform (1 del på 10 delar colloidum), men detta medel får ni ej utan läkares recept.

Ett annat godt medel är att en gång dagligen ingnida en mindre quantitet af en salva, sammansatt af: 2 delar jodoform, 5 delar gräsvalva, 5 delar matolja (ej härskan) och 20 delar lanolin, men ej heller denna salva får ni utan recept, så framt ni ej utelemnar den första beståndsdel, hvarigenom salvan dock blir mindre verksam. — Ni bör skaffa eder rymliga skodon, och ni kan än ytterligare skydda eder ömma knöl genom att omgifva den med ett tunt lager vadd.

Barnslig toka. Ni skall för hvarje dag utpressa edra hudmaskar, hvilket ni lämpligast gör så, att ni framför en spegel sätter bägge pekfingeraglarna på båda sidor om hudmasken, som skall utpressas, och utöfvar ett så pass starkt tryck, som behöfves för att få ut den samma. Om en annan person hjälper er med operationen, går det naturligtvis lättare, än om ni sjelf måste göra den. Sitta hudmaskarne mycket tätt, så kan ni försöka att aflägsna dem »en masse» genom att under stadigt tryck föra ryggen af en pennknif öfver stället i fråga.

Utom att på detta sätt mekaniskt aflägsna alla synliga hudmaskar, bör ni en gång dagligen fukta en yllelapp i tvålsprit (1 del grön-såpa löst i 2 delar sprit, med tillsats — efter filtrering — af några droppar lavendelolja) och dermed kraftigt och grundligt goida de angripna ställena, hvarefter ni sköljer af med kallt eller ljumt vatten. Om huden efter någon tid skulle retas af tvålspriten, så bör ni naturligtvis upphöra med dess användande några dagar.

Vi vilja slutligen nämna, att vid benägenheten hos huden för bildning af hudmaskar dessa gerna vilja återkomma, då man slutar med behandlingen.

Dr — d.

Innehållsförteckning.

Iduns qvinliga porträttgalleri: drottning Sofia, kronprinsessan Victoria och prinsessan Eugenie (bilder och text). — Fleur's sans valenr. Poem af Edward Fredin. — Böra barn lyda? Ett ord i en uppfostringsfråga. Af Elma Tenor. — Fru Elisabeth. Konturteckning af Ace. — Kärlek och sanning. Poem af Erik Modin. — Syster Elsa. Utkast till ett qvinnoporträtt. Af Johan Nordling. — För fruntimmersvärlden (notiser). — Teater och musik. — En koketts bekännelser. Skiss för Idun af Mia (forts.). — Helsovård. — Toaletten. — Fönsterrädgården. — Bostaden. — Bakning. — Brygd. — Tvätt. — Huskurer. — Mjölkkammaren. — Köket. — Hvarjehanda. — Läkareråd. — Annonser.

Annonser.

Annonispri: 25 öre pr petitråd (= 12 stafvelser). Ingea annons införes under 1 kr.

Förlofvade.

Underlöjtnanten vid Kongl. Göta Artilleriregemente Bo Lindberg och

Ingeborg Hagendahl.

Tillkännagifves endast på detta sätt.

[78]

Vigde.

Georg Winter och

Gertrud Fogelberg

i Karlskrona den 4 januari 1888.

[79]

Födde.

En dotter.

Strengnäs den 2 januari 1888.

[80]

Maria och E. Huldin.

En son.

Kristdala den 4 januari 1888.

[81]

Ellen och Ch. Meurling.

Död.

Att vår lille älskade gosse Ture Arvid Georg

stilla aft

i dag kl. 9,15 e. m.,

i en ålder af nära 2 1/2 år,

få vi härmed den smärtsamma pligten att för slägt och vänner tillkännagifva.

Berga, Ranten, den 6 jan. 1888.

Hilda Pfeiff, Carl Georg Pfeiff. född Billbergh.

[82]

LEDIGA PLATSER.

De båda i förra numret af Idun annonserade lediga platserna, den ena en guvernants-, den andra en husfruplats, äro nu tillsatta. Red.

En anspråkslös fröken.

hemmastadd i matlagning, och som vill åtaga sig uppsigten öfver en 6-årig flicka, finner god plats den 1 instundande februari. Den, som antages, kommer att betraktas som medlem af familjen. Svar till »Sällskap» torde inlemnas i försegladt bref å Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19).

[83]

En skicklig lärarinna

får genast god anställning i en treflig embetsmannafamilj för att undervisa en flicka och en gosse om resp. 11 och 9 år i vanliga skolämnen, språk och musik. Lön 500 kr. Ansökningar, ställda till »Anna och Karl», torde inlemnas å Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19).

[84]

En van barnpiga

med god karaktär och godt sätt erhåller genast plats i bättre familj. Svar, märkt »D. 88», torde sändas till Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19).

[85]

PLATSSÖKANDE.

Två af de tre i förra numret af Idun under ofvanstående rubrik införda annonserna hafva ledt till äsyftadt resultat: de platssökande hafva erhållit plats. Red.

Plats som husfru

sökes af en ung flicka af god familj. Pretentionerna små. Den sökande har god erfarenhet i skötandet af ett hem. Svar till »Emma 23» torde inlemnas å Iduns Byrå, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19).

[86]

Se hit!

En samvetsgrann och erfaren lärarinna, som under 6 år vistats i utlandet, söker plats i god familj med första. Den sökande, som äfven är musikalisk, kan förete de bästa rekommendationer. Svar torde godhetsfullt lemnas till »A. H.» å Iduns Byrå, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsg. 19).

[87]

Plats i handel

vid kassan eller disken önskas af en ung flicka med redligt och klart hufvud och som räknar väl. Sättet: lifligt och vinnande; uppfostran: god. Närmare meddelanden om den sökande erhålles hos Redaktör Frithiof Hellberg, Sturegatan 8, Stockholm.

[71]

DIVERSE.

Lån.

En ung studerande frågar, om något fruntimmer godhetsfullt skulle vilja mot ränta och säkerhet af lifförsäkring låna honom 2,000 kronor, på det han härigenom måtte sättas i tillfälle att afslå sin examen vid universitetet. Svar förväntas under adress »Erik», Iduns Byrå, Sturegatan 8, Stockholm, f. v. b.

[88]

Som eget barn

mottages en välskapad flicka om 3 à 6 år i en bättre familj. Svar till »Dotter» torde inlemnas å Iduns Redaktion, Sturegatan 8 (ing. fr. Humlegårdsgat. 19).

[89]

Inackordering

kan erhållas af en ung flicka i en i allo aktningvärd embetsmannafamilj i hufvudstaden. Eget rum, väl möbleradt, erhålles. Priset: 70 kr. pr månad. Svar till »O. G.» torde inlemnas å denna tidnings byrå.

[90]

Inackordering på landet

kan erhållas i en ansedd skolllärarefamilj i Södermanland för 1 à 2 gossar om 8—14 år. Undervisning i alla folkskolans ämnen äfvensom musik meddelas. För öfrigt erhålla barnen den utmärktaste tillsyn och vård. De bästa rekommendationer kunna företes. Priset är billigt. Jemnärliga finnas. Närmare upplysningar meddelas å Iduns Redaktionsbyrå, Sturegatan 8, Stockholm.

[73]

Amerikaresande och andra, som

önska å kortast möjliga tid lära tala Engelska språket, anmäla sig Regeringsgatan 51, 3 tr. En krona pr vecka.

[54]

Westgöten

inbjuder härmed till prenumeration för år 1888. Tidningen, som utkommer hvarje helgfri lördag, är tullskyddsvänlig och fosterländsk, meddelar nyheter från hela Västergötland samt redogör för öfrigt hvad viktigt händer i in- och utlandet. Två följetonger i hvarje nummer. Omvexlande artiklar på skilda områden.

Westgöten kostar:

för helt år 2 kr., 3/4 år 1: 65, 1/2 år 1: 25, 1/4 år 75 öre, postafgiften oberäknad. Prenumerantsamlare antagas öfver allt, och den, som insänder prenumerationsqvitto å 6 ex., erhåller afgiften för det 6:te ex. till baka.

[76]

Red. af Westgöten.

Annonsen emottagas endast hos redaktionen och genom S. Gumelius' Annonsbyrå.

Stockholms Dagblad.

Sveriges största Nyhets- och Annonstidning.

Stor spridning bland alla klasser i landets olika delar.

Utkommer största delen af året **sju** gånger i veckan och med talrika dubbelnummer.

Stockholmsupplagan:

Innehåller Stockholms kommuns annonser.

Landsortsupplagan:

Den fördelaktigaste tidning för annonsering i landsorten.

Pris: för helt år.....kr. 18:— *Pris:* för helt år.....kr. 10:—
 » fjerdedels år » 5:— » halft år ... » 6:—
 » en månad... » 1:75 » en månad... » 1:—

Postavgiften *oberäknad*.

Postavgiften *inberäknad*.

Obs.! Landsortsupplagan innehåller allt *detsamma* som stockholmsupplagan med undantag af stockholmsannonser och en del rent lokala notiser.

Under större delen af året, särskildt under hela riksdagstiden, utgifver Stockholms Dagblad hvar vecka *extra* eller *dubbelnummer*, hvilka *gratis* erhållas af tidningens prenumeranter. Härigenom är tidningen i tillfälle att utöfver nyheter m. m. dagligen meddela ett större urval af *underhållande* och *bildande* läsning än någon annan svensk tidning. I extranumren komma bl. a. att i mån af utrymme inflyta uppsatser af *Ed. de Pressensé* och *Emil de Laveleye*, bref eller skisser af *Puck Munthe*, lefnadsbeskrifningar af in- och utländska personligheter af *Harald Wieselgren* m. fl., Stockholmsbilder af *Clas Lundin* m. fl. Med extranumren komma att följa utvalda predikningar af *A. F. Beckman*, *G. Billing*, *E. G. Bring*, *S. L. Bring*, *C. H. Rundgren*, *F. Fehr*, *W. Rudin*, *C. A. Torén*, *O. Myrberg*, *P. G. Eklund*, *C. W. Skarstedt*, *A. Rosell*, *T. Strömberg*, *J. A. Ekman*, *P. Wikner*, *J. A. I. Sundelin*, *J. M. Lindblad*, *P. J. Emanuelsson*, *E. Klingstedt*, *J. Ternstedt*, *G. E. Beskov*, *Fr. Grafström* och *C. G. Ljungman* m. fl.

I följetongen kommer att bl. a. intagas *Jonas Lies* nyss utkomna berättelse »*Ett samlif*» i auktoriserad öfversättning. Vidare en ny roman af *André Theuriot*, bidrag af *Ernst Ahlgren* m. fl.

Stockholms Dagblad.

[36]

VIKINGEN.

Sjunde årgången.

Fosterländsk, Tullskyddsvänlig.

Porträtter med biografier. — Riksdagspolitik. — Predikoreferat. — Instruktiva uppsatser. — Roande berättelser m. m.

En samlande och reflekterande veckotidning öfver dagens frågor.

Prenumerationspris: För helår.....kr. 5:—
 » halfår..... » 3:—
 » kvartal..... » 1:50

Inskänndes ett 10-öres frimärke till tidningens expedition, erhålles profnummer af årgången 1887.

[55]

Andra upplagan

af

Qvinnans ställning i samhället.

Några inlägg i nutidens sociala spörsmål

AF CLARA SMITT.

Första upplagan slutsåldes under loppet af en månad.

[26]

Obs! Profver sändas på begäran.

Möbelftyger. Bostrom & Bostrom Matör, m. m. Stockholm, 18 Drottninggatan 18.

Obs! Billigaste priser.

J O H N

L E M M A N

Stockholm Kongl. Hofleverantör Stockholm
 Drottninggatan rekommenderar Drottninggatan
 14 & 19 [7] sitt rikhaltiga lager. 14 & 19

P. G. BJURSTRÖMS
 Bosättningsaffär, Lampmagasin och Konsthandel
 51 Drottninggatan 51

Stor utställning och försäljning af alla slags Bosättningsartiklar Lyxartiklar och Konstföremål i alla möjliga branscher och [39] former

I stort sortiment från enkla och billiga till de mest eleganta och dyrbara. Allt till de billigaste priser.

Värme-Necessairer

eller
 flyttbara Kaminer
 från
 Söderbloms Gjuteri-Aktiebolag,
 Eskilstuna.

Försäljas i Stockholm af Hrr Wiman & Komp., Vasagatan nr 52, uti hvarje väl sorterad Jernhandel och direkt från verkstaden.
 Cirkulär och meddelanden sändas på begäran franko.
 Öfver 9,500 exemplar äro nu i bruk. [56]

Tvätt-Inrättningen

55 Nybrogatan. *Billiga priser.* Nybrogatan 55.
 Obs! Tvätt utföres äfven af härvarande ordentliga tvätterskor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 43 90 eller pr post. [74]

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61
 3 tr. upp

få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

All slags
 Fotografering
 utföres omsorgsfullt
 enligt nutidens fordringar.
 Med största högaktning

LEVERIN & C:o

[46]